

Ryszard Żmuda

Mgr Władysław SZOT (ur. 1926)
Kraków AM

Forum Bibliotek Medycznych 6/1 (11), 526-529

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Mgr Władysław Antoni SZOT (ur. 1926), polonista, muzykolog, księgarz, bibliotekoznawca, nauczyciel akademicki, starszy kustosz dyplomowany, dyrektor Biblioteki Głównej Akademii Medycznej im. Mikołaja Kopernika, następnie Biblioteki Medycznej Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie.

Urodził się 7 maja 1926 roku w Nawsiu Kołaczyckim, powiat Jasło, województwo Rzeszów, na Podkarpaciu w rodzinie chłopskiej Józefa Szota i Apolonii z domu Włodarczyk.

Do Szkoły Powszechnej w Kołaczycach uczęszczał w latach 1932-1939, następnie został przyjęty do Państwowego Gimnazjum i Liceum w Jasle (1939). Wybuch II wojny światowej spowodował przerwanie edukacji, którą podjął podczas okupacji niemieckiej w Państwowej Szkole Handlowej w Jasle (1941- 22 XI 1942). Z powodu masowego wywozu uczniów przez hitlerowców do III Rzeszy zmuszony był do ucieczki. Uczył się prywatnie i na tajnych kompletach. Dnia 18 III 1943 roku zaliczył I klasę gimnazjalną przed tajną komisją egzaminacyjną z Gorlic. W 1945 roku rozpoczął naukę w III klasie Gimnazjum w Kołaczycach, a po jego ukończeniu, następnie kontynuował naukę w miejscowym Liceum Ogólnokształcącym typu matematyczno-fizycznego, uzyskując 30 VI 1947 roku świadectwo dojrzałości. Po maturze studiował w Krakowie dwa kierunki: filologię polską (1947-1952) i muzykę (1949-1952). Jest absolwentem Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego, gdzie w 1952 roku napisał pracę magisterską pt.: *Jan Aleksander Fredro – komediopisarz*, której promotorem był prof. dr Stanisław Pigoń i uzyskał dyplom i stopień magistra filozofii. Równocześnie przez trzy lata studiował w Państwowej Szkole Muzycznej w Krakowie. Podwyższył kwalifikacje zawodowe zdając 15 XII 1964 roku prestiżowy egzamin dla kandydatów na bibliotekarzy dyplomowanych przed Komisją przy Ministrze Szkolnictwa Wyższego.

Zajmowane stanowiska i pełnione funkcje: Biblioteka Publiczna w Krakowie (1 I 1952 – 31 VIII 1953) – prace zlecone (1 I – 31 XII 1952), bibliotekarz, kierownik Biblioteki Dzielnicowej (1 I – 31 VIII 1953); Państwowe Przedsiębiorstwo „Dom Książki” w Krakowie (1 IX 1953 – 30 IX 1955); Państwowy Instytut Geologiczny – Karpacka Stacja Terenowa w Krakowie. Biblioteka Naukowa (1 X 1955 – 30 XI 1958); Akademia Medyczna im. Mikołaja Kopernika w Krakowie Biblioteka Główna (16 XI 1958 – 1993) – starszy bibliotekarz (16 XI 1958 – 31 VII 1962), kierownik Oddziału Czasopism (1 VII 1962 – 31 III 1966), następnie Oddziału Gromadzenia (1 III 1966 – I 1980), adiunkt biblioteczny (1 IV 1966 – 31 XII 1970), kustosz dyplomowany (1 I 1971 – 31 I 1982), p. o. dyrektora Biblioteki Głównej (1 II 1980 – 30 VI 1981),

dyrektor (1 VIII 1981 – 30 IX 1991), starszy kustosz dyplomowany (1 II 1982 – 31 I 1996), po osiągnięciu wieku emerytalnego (30 IX 1991) nadal był zatrudniony jako p. o. dyrektor w wymiarze 9/10 etatu (1 X 1991 – 30 IX 1995), następnie na 1/2 etatu (1 X 1995 – 30 IX 1996); Uniwersytet Jagielloński. Collegium Medicum. Biblioteka Medyczna (1993 – 30 IX 1996).

Przed objęciem funkcji dyrektora biblioteki uczelnianej miał sposobność zdobyć znaczne doświadczenie praktyczne w poprzednich księżnicach naukowych i księgarni ogólnosortymentowej. W bibliotece dzielnicowej, oddziałach czasopism i gromadzenia oraz Bibliotece Głównej AM i Bibliotece Medycznej CM UJ, sprawnie kierował powierzonymi mu zespołami osobowymi. W bibliotece naukowej PIG zajmował się inwentarzami księgozbiorów, katalogami alfabetycznym i rzeczowym. Natomiast w księżnicy akademickiej zorganizował wartościowy warsztat pracy. W jego zakresie obowiązków był całokształt spraw związanych z czasopismami (prenumerata, akcesja, opracowanie). Zabiegał o powiększenie księgozbioru m.in. o wydawnictwa zagraniczne. Nabyta wiedza teoretyczna ułatwiła mu pogodzenie tradycyjnych form pracy z nadchodzącą komputeryzacją. W królewskim Krakowie wybrano biblioteczny system komputerowy VTLS. Zaczęły pojawiać się nowe bazy danych i czasopisma elektroniczne. Ogromnym osiągnięciem i ułatwieniem w prawidłowym funkcjonowaniu systemu biblioteczno-informacyjnego Uczelni, było oddanie do użytku w 1984 roku, nowego, dwupiętrowego, samodzielnego gmachu Biblioteki Głównej AM, bliźniaczo podobnej do analogicznego obiektu, który w 1977 roku wybudowano w Łodzi. Dane statystyczne przedstawiają się następująco: kiedy obejmował w 1981 roku funkcję dyrektora warunki lokalowe były trudne. Biblioteka mieściła się w 2 budynkach (przy ul. Św. Anny 3 i ul. Jagiellońskiej 10). Dopiero od 1984 roku nastąpiła radykalna poprawa, gdy księżnicę przeniesiono do nowego gmachu przy ul. Medycznej 7. Jednym z minusów jest odległość obiektu od Prokocimia do Śródmieścia. Miał wpływ na końcowy etap budowy, wyposażenie, przeprowadzkę, zagospodarowanie obiektu i organizację pracy. Wykazał się zmysłem dobrego menadżera. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej – Tadeusz Szlachowski – skierował w tej sprawie odpowiednie pismo do Rektora AM (1984).

Prowadził zajęcia dydaktyczne z zakresu bibliotekarstwa, bibliotekoznawstwa i informacji naukowej ze studentami Wydziału Pielęgniarstwa i Wydziału Stomatologicznego oraz na Studium Doktoranckim (1975–1981). Kierował praktykami zawodowymi studentów z innych uczelni. Uczestniczył w zjazdach naukowych, a VIII Konferencję Problemową Bibliotek Medycznych, poświęconą czasopismom, zorganizował w dniach 23-25 IX 1987 roku w Krakowie. Ogłosił drukiem 7 artykułów oraz inne prace redakcyjne.

Był członkiem Senatu AM (1981-1996) i Senackiej Komisji Badań Naukowych i Współpracy z Zagranicą (1981-). Uczestniczył w corocznych Konferencjach Proble-

mowych Bibliotek Medycznych, a VII-ą zorganizował w Krakowie (1987) oraz innych bibliotek naukowych. Przez 2 kadencje pełnił funkcję przewodniczącego Komisji Rewizyjnej Związkowej Rady Uczelnianej ZZOSZ Akademii Medycznej (1972-1980). Bezpartyjny. Należał do Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich (1962-1996). Wchodził w skład kolegium redakcyjnego *Biuletynu Głównej Biblioteki Lekarskiej* (do 1996).

Otrzymał odznaczenia państwowe oraz inne wyróżnienia: Złoty Krzyż Zasługi (1979), Złotą Odznakę „Za pracę społeczną dla miasta Krakowa” (1988), Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (1989), Medal „Za zasługi dla Głównej Biblioteki Lekarskiej w Warszawie” (1997), dyplom uznania – „Za szczególne zaangażowanie w sprawy związku i aktywny udział w poprawie warunków pracy i życia społecznego służby zdrowia” (1976), „Za pracę nad rozpowszechnianiem czytelnictwa i książki w Krakowie”, „Za długoletni udział w zespole Pieśni i Tańca „Krakowiaczy” oraz nagrody JM Rektora AM/UJ – w zakresie działalności dydaktyczno-wychowawczej i organizacyjnej III° (1974, 1975, 1976, 1977, 1983), II° (1988), I^o (1989, 1992, 1996).

Przy okazji awansów podkreślano jego walory intelektualne, pracowitość, fachowe przygotowanie praktyczne i teoretyczne, rzetelność wypełniania obowiązków zawodowych i dydaktycznych i znakomitą znajomość całokształtu pracy biblioteki podczas zastępowania poprzednika. Według mojej opinii dyrektor Władysław Szot należy do zasłużonych znawców i miłośników książki. Przepracował 44 lata. Jego wicedyrektorem była mgr Maria Radwańska. W środowisku bibliotekarskim jest ważną osobistością. Z usposobienia łagodny, skromny, towarzyski, z humorem góralskim. Szkoda, że wielu tak wspaniałych ludzi zakończyło już aktywność zawodową, a inni młodzi pracownicy nie są w stanie ich zastąpić.

Spis publikacji

- 1979
1. Zasady zbierania i opracowywania piśmiennictwa. W: Jędrzychowski Wiesław: Wprowadzenie do metodyki badań naukowych w medycynie. Kraków 1979 s. 136-144
- 1983
2. Metodyka poszukiwania i zbierania piśmiennictwa. W: Jędrzychowski Wiesław: Wprowadzenie do metodyki badań naukowych w medycynie. Wyd. 2. Kraków 1983
Rozdział 17
- 1988
3. Problematyka czasopism w bibliotekach medycznych. *Biul. GBL* 1988 R. 34 nr 341/342 s. 121-122
Współaut.: Anna Jachimowicz-Janaszek,
Toż. *Prz. Bibl.* 1988 R. 56 nr 2 s. 205-207
4. Wprowadzenie do naukowej informacji o leku. Skrypt dla studentów Wydziału Farmaceutycznego/ oprac. przez zespół Kraków 1988.- 120
Współaut.:
- 1989
5. VII Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych, Kraków 1987. *Biul. GBL* 1989 R. 35 nr 343 s. 3-66
3. Problematyka czasopism w bibliotekach me-

1991

6. Zautomatyzowana naukowa informacja medyczna w Bibliotece Głównej Akademii Medycznej. *Kron. AM Krak.* 1991 z. 2

1994

7. Informacja o komputerowym systemie udostępniania piśmiennictwa. *Kron. CM UJ* 1994 z. 11

Prace redakcyjne

1959

1. Red.: Spis czasopism i wydawnictw ciągłych otrzymywanych przez Bibliotekę Główną. Kraków 1959-1975

1983

2. Red.: *Przegląd Dokumentacyjny* (1982-1984) Kraków 1983-1991

1985

3. Współred.: Centralny Katalog Czasopism Medycznych za lata 1975-1983. Białystok 1986
Toż. Za lata 1984-1986.

4. Czł. kom. red. *Biuletynu Głównej Biblioteki Lekarskiej*. Warszawa do 1996

Akademia Medyczna w Krakowie. Skład osobowy w roku szkolnym 1959/60 – [1964/65] oraz Program wykładów (i ćwiczeń)... 1960/61 – [1964/65]. Kraków 1961-[1965]; Bibliografia publikacji pracowników AM/UJ Problematyka czasopism w bibliotekach medycznych. VII Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych (Kraków, 23-24 września 1987 r.). *Prz. Bibl.* 1988 R. 56 nr 2 s. 205-207; VII Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych, Kraków 1987. *Biul. GBL* 1989 R. 35 nr 343 s. 3-66; Elżbieta Niedojadło: Mgr Władysław Szot i jego zasługi współpracownicy. *Biul. GBL* 1998 nr 358 s. 69-73; Jadwiga Plichta: Kalendarium konferencji problemowych bibliotek medycznych. *Biul. GBL* 2001 nr 365 s. 13-15; Renata Biraska, Renata Sławińska: 25 lat spotkań bibliotekarzy medycznych: referat jubileuszowy. W: 25. Jubileuszowa Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych i Kształcenia użytkowników naukowej informacji medycznej – koncepcja i doświadczenia. Lublin – Kazimierz Dolny, 12-14 czerwca 2006. Lublin; Toż. *Forum Bibl. Med.* 2009 R. 2 nr 1 s. 154, 158, 163; Toż. <http://www.ebib.info/publikacje/matkonf/25pbm/biraska-slawinska.php>; Anna Strumiłło: Kalendarium konferencji, sympozjów, seminariów, warsztatów i zjazdów naukowych bibliotek medycznych (1981-2008). *Forum Bibl. Med.* 2009 R. 1 nr 15 s. 106; Elżbieta Kraszewska: Emerytowani dyrektorzy i kierownicy bibliotek medycznych. *Forum Bibl. Med.* 2009 R. 2 nr 1 s. 36, portr.; Plakat. Wykaz Konferencji Problemowych Bibliotek Medycznych (1981-2009). *Forum Bibl. Med.* 2010 R. 3 nr 1 s. 69; // Uniwersytet Jagielloński. Collegium Medicum Biblioteka Medyczna (<http://www.bm.cm-uj.krakow.pl/LibraryHistory.aset>); Toż. Directors; Ryszard Żmuda: „Leksykon biograficzny uczonych” i „Słownik pracowników bibliotek medycznych” na łamach Forum Bibliotek Medycznych. *Forum Bibl. Med.* 2011 R. 4 nr 2 s. 303, 309, 311, 312; Archiwum Uniwersytetu Jagiellońskiego Oddział Collegium Medicum (Kraków ul. Śniadeckich 16) akta osobowe, sygn. DSP AM 13; Materiały i informacje przekazane przez mgr Władysława Szota, autorowi hasła biograficznego.

Ryszard Żmuda